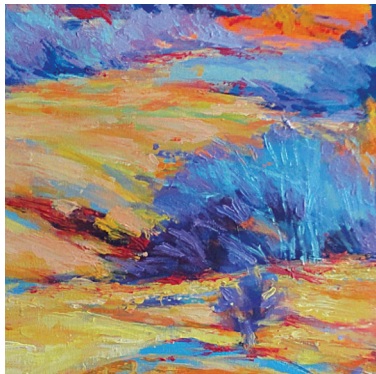
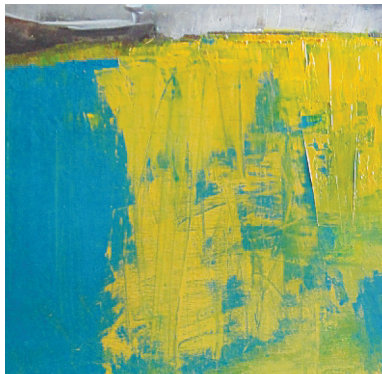
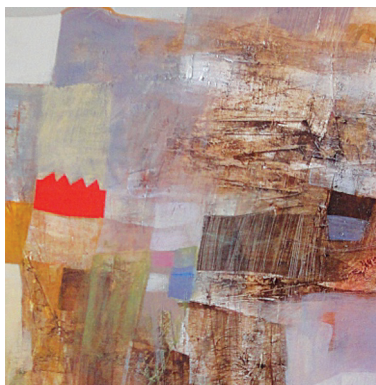
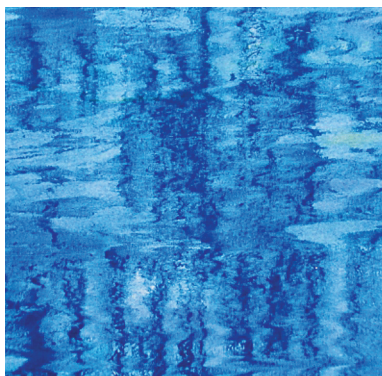
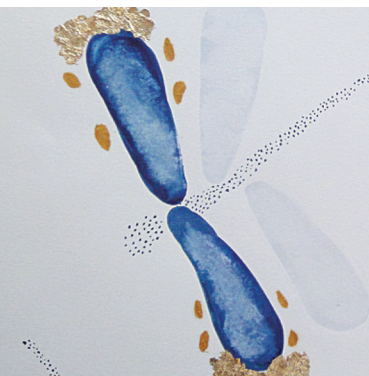

културно
образовни
центар
нови град

МУЗЕЈ КОЗАРЕ
MUSEUM OF KOZARA

ЛИКОВНА КОЛОНИЈА
РАЖАНИ 2020

ПРИЈЕДОР, 1. МАРТ - 5. АПРИЛ 2022.

ЗАИНТЕРЕСОВАНOST ЗА ТИШИНУ И ЗВУКОВЕ

Вријеме пуно неизвјесности које нам је наметнула 2020-та година, није обесхрабрило организаторе једне од најстаријих ликовних колонија да не прекидају низање магичних раканских бисера у ђердан којим се умјетност поносно окитила успркос затварању, страху, одласку драгих нам људи и спознавању оне могуће мрачне стране живота.

Вријеме тишине, када нам је скоро било и неугодно славити живот и његове виталне сокове, окупило је девет академских умјетника да својим дјелима покажу да живот није угашен, да мора постојати вјера у свјетлије и боље, да обојени звукови могу да надјачају тишину.

Ако је сазив 2019-те године имао за циљ да усклади ритмове ликовних продукција (и у томе маестрално успио), његов сљедбеник је на овај задатак додао још и један сасвим посебан, који се бавио комуникативним односом између тишине и звука, а све у контексту времена и тренутка који је стављао суспект на будућност живота и умјетности.

За овај чин је било потребно много енергије, љубави, храбрости и вјере коју су исканалисали носиоци раканских бакљи 2020-те. Окупљени око исте идеје, енергични умјетници су се борили против трајајуће и стално надолazeће тишине, будећи звучним тоновима успавани живот и креирајући једну сасвим нову – паралелну стварност.

Савременост продукције која је настала у ограниченом времену потврђена је дјелима која су на неки начин огледало како аутентичних микропоетских рукописа новије групе стваралаца са нашег географског подручја, тако и реминисценција на језике модернизма и савремених европских ликовних израза.

ИВАНА БЛАГОЈЕВИЋ, *БЕЗ НАЗИВА*, акварел комбиновано, 50x70 цм

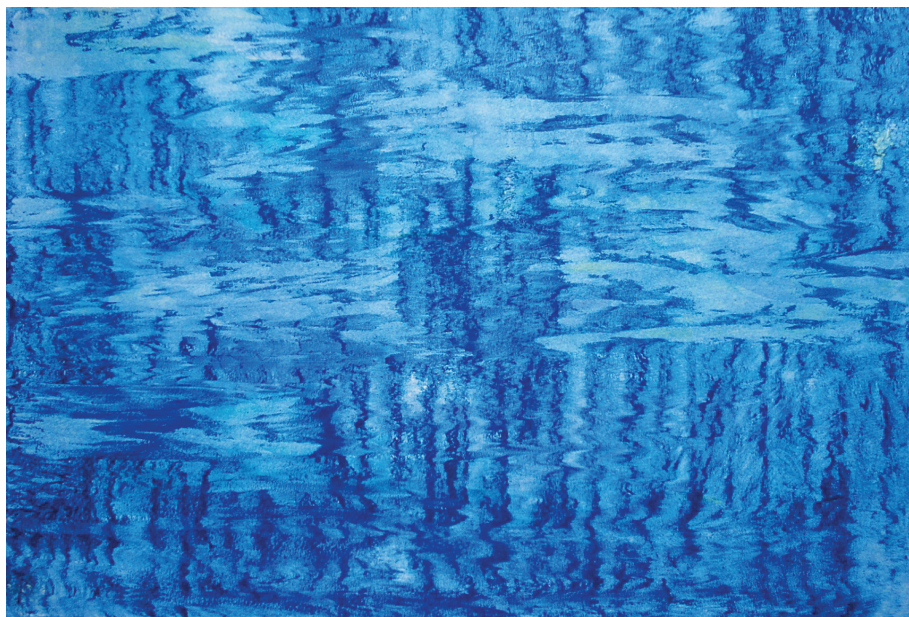
Умјетност не трпи крута класификовања а ни шаблоне у које би се, посебно у данашњем времену, вршило селектовање слободних умјетничких израза који фаворизовањем индивидуалних анализа времена, тренутака и импресија граде сликовне сензације и архивирају их за будућа покољења.

Све оно што је некада звучно покренуло критику и анализу оправданости постојања материје над формом, и у већини дјела насталих на Раканима 2020-те, наставља традицију његовања апстрактног говора, кроз који умјетници презентују своје већ формиране визуелно-менталне рефлексије настале у матичним атељеима.

Снажан гестуални и колористички експресионизам Рената Ракића напросто посједује вулканску ужареност и енергију гдје све колористичке и тоналне вриједности слике разбијају тишину својом божанском звучношћу и неком врстом софистицираног брутализма покрећу устаљени космички мир. Доминантне силе које владају унутар његових дјела буквално најављују компликована преклапања еволуционих бодова који еруптирају у магичном тренутку као Супер Нова.

Насупрот њему стали су Бранко Јунгић и Данијела Колунџија са потпуно дисциплинованим и мање необузданим формулисањем организма слике. То не значи да је енергија која се овдје сучелила са новим разумијевањем и дефинисањем односа простора и елемената који су у њему има нижи концентрат, него је једноставно примјетна већа количина рационалног ткања у којем ови умјетници редефинишу простор слике „префабрикованом“ геометријом и лирским експресивним наносима. Колористички опозитни, а суштински у идеји надограђују једно друго у приказивању неслућених варијетета апстрактног менталног промишљања и преформулације реалног у иреално. Њихове слике одликује тишина која је савршен баланс Ракићевој симфонијској раскоши.

По Хераклиту – једина константа у животу је „промјена“. Водећи се овом тезом умјетница чији се приступ слици градио вођен с једне стране хераклитовским тумачењем константе, а са друге вјештим трансформацијским опсесивним мо-

АЛЕКСАНДРА КУЗМАНОВИЋ, *БЕЗ НАЗИВА*, акварел, 35х50 цм

делом једне теме, успјела је да очува специфичан приступ пејзажу и ослика га у безброј визура – никад поновљених. Марија Бјелошевић је тако показала умјетничку зрелост да кроз бављење једном од најстаријих тема у умјетности покаже и докаже да репетиција не мора да значи и манир. Густина, вишеслојност и комплексност коначне визуре Маријиних пејзажа уједињује у себи фовистичку свјежину и експресионистичку динамику. Звучност њених слика посједује моћну сложеност Моцартовог Реквијема.

Привидна лакоћа у којој су се сударили симболизам, фантазија и трансформација архетипских и природних знакова и форми Оливеру Шипку Баста стављају у ред умјетника чија слика мора да се ишчитава сваки пут изнова. Дјела која посједују овакву харизму садрже у себи толико визуелног, освјештаног и квалитативног продукцијског искуства да вас својим миром и магијом коју исијавају напосто пребаце из садашњег времена у неку зону „међувремена”. Ткање слике и композицијска неочекиваност око посматрача тјерају на форензичку прецизност испред ове новокреиране реалности. Магија и живот су се ујединили, и у кретању у простору слике зауставили све елементе који су вибрантно пулсирали на момент, да би их већ у сљедећем тренутку наново покренули.

Огњен Тепавчевић и Миле Средојевић остају вјерни природи у њеним непатвореним визурама. Огњен природу користи као полазиште да би секундарним интервенцијама нагласио и човјеково присуство у еко систему, а примат дао величанственој снази боготворене природе и њених моћи. Могући наставак Тарнеровог дијалога са маестралношћу органског и неорганског свијета, суперконцентрат који изазива страхопоштовање према хармоничној елегiji која се у тренутку може трансформисати у рушилачки свијет. Тишина и звук спојени на специфично амбијенталан начин који мири реално и апстрактно. Тишина је звучно опредјељење Средојевићевих слика. Вјеран реализму и свијету интима кроз тиху поетичну визуру, Миле једноставно гледа, велича и чува од заборава естетику угодности и ненаметљиве љепоте публици која није спремна на дискомфор или експеримент у новим умјетничким

ДАНИЈЕЛА КОЛУНЦИЈА, СПАЈАЊЕ, акрил на плаћну, 100x150 cm

формама. Очување традиције, старих тема, сликарске умјешности и занатства дају овом умјетнику титулу витеза који брани дигнитет слике.

Младе умјетничке душе попут Иване Благојевић и Александре Кузмановић су у тренуцима преиспитивања њихове позиције на савременој ликовној сцени експериментално преузеле на себе одговорност и задатак да кроз захтјевну технику акварела прикажу тренутне умјетничке дамаре означавајући живи свијет у маниру лакоће дисања и постојања. Прилагодивши се магичном природном окружењу, ушле су у „живу слику” и без посебних претензија су се предале преиспитивању умјетности и себе у њој, у смислу катарзичног процеса из којег су произашли ликовни записи као скице и предговори за дјела, која би тек могла да настану. Управо та младеначка свјежина и неоптерећен приступ слици могу, а не морају, да утичу на исход коначног дјела што и јесте један од квалитета ове колоније, која даје шансу младим умјетницима да се храбро хватају у коштац са већ етаблираним снагама. Водени свијет Иване и Александре је запис о тренуцима које око хвата и брзо биљежи на одабраном медију. То су тренуци које су оне посудиле од природе са жељом да јој их поново врате, али у новој одјећи.

Ракански Axis Mundi и 2020-те потврђује да је немогуће ставити тачку или написати „коначно” на давнозапочету причу и развој једног сложеног и комплексног организма. Центар умјетничког свијета се сваког августа скоро спаја с небом и сваки пут изњедри један нови бисер и наниже га до сљедећег окупљања, и то тако траје, скоро као живот који смо напокон опет почели да жељно славимо.

Јули 2021.

др Синиша Видаковић

МАРИЈА БЕЛОШЕВИЋ, ЈУТРО ПРИЈЕ ЉЕТА, акрил на плајну, 100x120 цм

РЕНАТО РАКИЋ, БЕЗ НАЗИВА, уље на плајну, 100x80 цм

МИЛЕ СРЕДОЈЕВИЋ, БЕЗ НАЗИВА, уље на плајну, 80x80 цм

ОГЪЕН ТЕПАВЧЕВИЋ, БЕЗ НАЗИВА, уље на плајну, 100х80 цм

ОЛИВЕРА ШИПКА БАСТА, БЕЗ НАЗИВА, акрил на плајну, 60х60 цм

БРАНКО ЈУНГИЋ, БЕЗ НАЗИВА, комбинована техника на пласну, 100x70 cm

MINISTARSTVO PROSVETE I KULTURE
REPUBLIKE SRPSKE

културно
образовни
центар
нови град

МУЗЕЈ КОЗАРЕ
MUSEUM OF KOZARA

Издавач: Музеј Козаре Приједор; За издавача: Зоран Радоњић, директор
Умјетнички савјет Музеја Козаре: Алекса Милић, Андреа Крнетић,
Борис Еремић, Драган Тошић, Игор Мошл; Графички дизајн: Зоран Совиљ
Техничка реализација изложбе: Алекса Милић и Синиша Тимарац
Штампа: Графички атеље „ГРАФИТ“ Приједор; Тираж: 100 комада